

*RADA GMINY
RASCIA*

PROJEKT _____

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY PSZCZEW
z dnia**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2015

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz.887, Nr 288, poz. 1690; Dz. U. z 2012r. poz. 579) Rada Gminy Pszczew uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XIV/77/08 Rady Gminy Pszczew z dnia 20.03.2008 r. w sprawie Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pszczew.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny. Program na lata 2012-2015 zakłada wypracowanie spójnego systemu ochrony i objęcia interdyscyplinarną pomocą dzieci, w celu ich harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej oraz rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Pszczew
z dnia

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY
PSZCZEW
NA LATA 2012 – 2015**

PSZCZEW 2012

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2012-2015 charakteryzuje i ujmuje w szczególności role i zadania ośrodka pomocy społecznej w obszarze jego działalności oraz kompetencji wynikającej z obowiązujących ustaw. Zgodnie z art. 176 ust 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny na podstawie zdiagnozowanych potrzeb związanych z realizacją zadań. Zidentyfikowane problemy społeczne mieszkańców Gminy Pszczew oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliła na określenie kierunków działań i priorytetów do realizacji na najbliższe trzy lata. Program służyć będzie głównie Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Pszczewie jako podstawa określająca kierunki działań i realizacji zadań wynikających z obowiązującego prawa i potrzeb społeczności lokalnej.

2. Założenia ogólne

Strategicznym celem Programu jest budowa lokalnego systemu pomocy rodzinie w Gminie Pszczew, w ostatecznym efekcie stworzenia systemu, w ramach którego rodzina będzie mogła liczyć na pomoc i kompleksowe wsparcie. Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadaniem obowiązkowym jednostek samorządów terytorialnych oraz organów administracji rządowej jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą. Realizacja zadań winna odbywać się we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych rodziny jest jej wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym przyjmowaniu i wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub grupami samopomocowymi.

3. Diagnoza

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów. Gminę Pszczew według stanu na dzień 31.12.2011r. zamieszkiwało 4 361 mieszkańców. Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczewie w 2011 roku znajdowały się 182 rodziny, w tym:

- 93 rodziny z dziećmi do 18 roku życia,
- 33 rodziny wielodzietne,
- 21 rodzin niepełnych.

Obecnie z pomocy Ośrodka korzystają 154 rodziny, w tym:

- 69 rodzin z dziećmi do 18 roku życia,

- 24 rodziny wielodzietne,
- 14 rodzin niepełnych.

Jak wynika z powyższego w 2011r. 51% wszystkich rodzin objętych pomocą stanowiły rodziny z dziećmi do 18 roku życia, a ponad 11% rodziny niepełne. Obecnie rodziny z dziećmi stanowią około 45% wszystkich rodzin objętych pomocą, a rodziny niepełne 9%

Głównym powodem przyznawania i udzielania rodzinom świadczeń z pomocy społecznej jest:

- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- alkoholizm,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Należy podkreślić, iż nierzadkie są przypadki występowania w jednej rodzinie kilku przyczyn powodujących kryzys w rodzinie. Właśnie takie rodziny są pod szczególną opieką pracowników socjalnych Ośrodka.

4. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniące inne funkcje wspierające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Pszczewie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny AA,
- Zespół Szkół w Pszczewie,
- Przedszkole Samorządowe w Pszczewie,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Parafialny Zespół Caritas,
- Świetlice Środowiskowe,
- Policja,
- Służba Zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyrzeczu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu,
- Kuratorzy Sądowi.

5. Adresaci Programu

Adresatami Programu są:

- rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- rodziny w kryzysie;
- rodziny dysfunkcyjne;
- rodziny i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

6. Cele Programu

Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

7. Realizacja Programu

Cel szczegółowy 1: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin objęta pomocą
2.	Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedszkole Samorządowe, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba dzieci przyjętych do przedszkola
3.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Przedszkole Samorządowe	Liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem
4.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół,	Liczba dzieci i młodzieży objęta pomocą
5.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów socjalnych	2012 - 2015	Urząd Gminy	Liczba przyznanych stypendiów
6.	Współorganizowanie letniego wypoczynku dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Ilość dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku
7.	Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Parafialny Zespół Caritas, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy	

Cel szczegółowy 2: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół,	liczba analizowanych rodzin

	rówieśniczym.			
2.	Rozbudowa sieci poradnictwa specjalistycznego (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe)	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Policja, Gminna komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorzy Sądowi, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowy Urząd Pracy	liczba udzielonych porad, przeprowadzonych spotkań, itp.
3.	Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	liczba zrealizowanych programów,
4.	Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej,	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta
5.	Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	liczba rodzin objętych działaniami
6.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Parafialny Zespół Caritas, Gminny Ośrodek Kultury, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem
7.	Organizowanie i zapewnienie rodzinom dysfunkcyjnym usług opiekuńczych i specjalistycznych.	2012-2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
8.	Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi.	2012-2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów, Zespół Szkół	liczba grup wsparcia
9.	Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	2012-2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Parafialny Zespół Caritas, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy	

Cel szczegółowy 3: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Współpraca z Zespołem Szkół w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	2012 - 2015	Ośrodek Pomoc Społecznej, Kuratorzy Sądowi	liczba dzieci i rodzin objętych pomocą
2.	Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół	liczba dzieci, którym udzielono pomocy
3.	Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ilość zmodernizowanych programów
4.	Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół szkół, Gminny Ośrodek Kultury, Świetlice Środowiskowe	liczba podejmowanych działań
5.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	2012 - 2015	Zespół Szkół, Gminny Ośrodek Kultury, Świetlice Środowiskowe	liczba dzieci i młodzieży objęta wsparciem
6.	Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.	2012 - 2015	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół, Przedszkole Samorządowe, Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie	liczba rodzin, którym udzielono wsparcia

8. Rezultaty Programu:

- 1/ promocja i kreowanie pozytywnego obrazu rodziny
- 2/ stworzenie skutecznego systemu rozwiązywania problemów rodziny;
- 3/ zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i jej członków;
- 4/ zintegrowanie działań różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny i jej członków;
- 5/ zwiększenie aktywności organizacji i instytucji działających na rzecz rodziny;
- 6/ zwiększenie dostępu do informacji o różnorodnych formach wsparcia rodziny;
- 7/ poprawa bezpieczeństwa rodziny i jej członków.

9. Źródła finansowania Programu:

- 1/ środki własne
- 2/ środki budżetowe administracji rządowej,
- 3/ środki pozyskiwane z innych źródeł.

10. Monitorowanie Programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2015 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Pszczewie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Pszczew w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Pszczew sprawozdania z realizacji Programu, sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.